

OBSAH

Úvodní slovo	9
ČÁST A. OBECNĚ O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ	
Kapitola 1. Pojmy v sociálním zabezpečení	11
1.1 Pojem sociální zabezpečení	11
1.2 Pojem sociální pojištění	13
1.3 Pojem sociální zaopatření	14
1.4 Pojem sociální pomoc	15
1.5 Pojmy sociální péče a sociální služby	15
1.6 Pojem sociální politika	16
Kapitola 2. Geneze systémů sociálního zabezpečení	17
2.1 Kořeny sociálního zabezpečení	17
2.2 Středověké přístupy	17
2.3 Počátky soudobého sociálního zabezpečení	18
2.4 Vznik a hlavní etapy vývoje institucí sociálního zabezpečení na území bývalého Československa	21
Kapitola 3. Koncepce sociálního zabezpečení	25
3.1 Vývoj ekonomických přístupů k sociálnímu zabezpečení	25
3.2 Filozofické přístupy	27
3.3 Právní přístupy	27
Kapitola 4. Sociologie sociálního zabezpečení	31
4.1 Vnitřní činitelé	31
4.2 Vnější činitelé	35
4.3 Historická analýza institucionálního vývoje	36
Kapitola 5. Mezinárodní organizace činné v sociálním zabezpečení	39
5.1 Mezinárodní vládní organizace	39

5.2 Mezinárodní nevládní organizace	43
Kapitola 6. Trendy ve vývoji sociálního zabezpečení	47
6.1 Úsilí o univerzalitu sociálního zabezpečení	47
6.2 Úsilí o kompletnost sociálního zabezpečení	48
6.3 Úsilí o uniformitu sociálního zabezpečení	49.
6.4 Úsilí o přijatelnost a přiměřenost (akceptabilitu) v sociálním zabezpečení	51
6.5 Úsilí o cílenost opatření v sociálním zabezpečení	52

ČÁST B. SYSTÉMY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Kapitola 7. Základní systémy sociálního zabezpečení	54
7.1 Typy základních systémů sociálního zabezpečení	54
7.2 Hlavní principy základních systémů	55
7.3 Peněžní dávky v základních systémech	57
7.4 Metody financování v základních systémech	59
7.5 Statistické charakteristiky systémů	60
Kapitola 8. Doplňkové systémy	61
8.1 Místo doplňkových systémů v sociálním zabezpečení	61
8.2 Vztah doplňkových systémů k základnímu systému	61
8.3 Základní principy doplňkových systémů	62
8.4 Metody financování doplňkových systémů	62
8.5 Základní prvky provozování doplňkového systému	63
8.6 Úloha státu ve vztahu k doplňkovým systémům	66
8.7 Doplňkové systémy a komerční pojištění	69
Kapitola 9. Sociální pomoc	70
9.1 Pojetí	70
9.2 Dávky sociální péče	72
Kapitola 10. Sociální služby	76
10.1 Poslání sociálních služeb	76
10.2 Historické vývojové formy sociálních služeb	77

10.3 Povaha sociálních služeb	78
10.4 Subjekty sociálních služeb	79
10.5 Zdroje financování sociálních služeb	82
10.6 Typologie sociálních služeb	86
10.7 Aktuální vývojové trendy sociálních služeb	91

ČÁST C. SOCIÁLNÍ UDÁLOSTI V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

Kapitola 11. Pojetí sociální události	94
Kapitola 12. Zabezpečení zdraví a zdravotně postižených	97
12.1 Zabezpečení zdraví – zdravotní pojištění	97
12.2 Zabezpečení při dočasné pracovní neschopnosti	106
12.3 Zabezpečení při pracovních úrazech a nemocech z povolání .	117
12.4 Invalidita a zabezpečení invalidních osob	131
Kapitola 13. Zabezpečení rodiny	138
13.1 Koncepce a cíle zabezpečení rodiny	138
13.2 Nástroje rodinné politiky v ekonomikách průmyslově vyspělých zemích	140
13.3 Hlavní modely sociálního zabezpečení a jejich základní tendence v zabezpečení rodin	141
13.4 Zabezpečení žen v těhotenství a mateřství	144
13.5 Hmotné zabezpečení rodin s dětmi	147
13.6 Zabezpečení pozůstalých	149
Kapitola 14. Zabezpečení starých občanů	152
14.1 Stáří a stárnutí	152
14.2 Společenské zabezpečení ve stáří a jeho formy	157
14.3 Důchodový věk	159
14.4 Podmínky vzniku nároku na starobní důchod	162
14.5 Výše starobního důchodu	163
14.6 Změna výše starobního důchodu po vzniku nároku a podmínky trvání nároku	164

14.7 Ostatní peněžní důchody	165
14.8 Služby pro staré občany	165
Kapitola 15. Zabezpečení v nezaměstnanosti	166
15.1 Geneze ochrany pro případ nezaměstnanosti	166
15.2 Věcný rozsah zabezpečení v nezaměstnanosti	168
15.3 Osobní rozsah zabezpečení v nezaměstnanosti	170
15.4 Podmínky vzniku nároku na zabezpečení v nezaměstnanosti	172
15.5 Čekací doba	174
15.6 Výše dávek ze zabezpečení v nezaměstnanosti	175
15.7 Karenční doba	176
15.8 Maximální doba poskytování dávek	176
15.9 Zamítnutí, odnětí, suspenze a redukce nároku na plnění	178
Kapitola 16. Zabezpečení chudých a dezintegrovaných	182
16.1 Pojem chudoby	182
16.2 Stanovení úrovně spotřeby	183
16.3 Měření hranice chudoby	183
16.4 Životní minimum	184
16.5 Sociální pomoc dezintegrovaným občanům	186
ČÁST D. PRÁVO SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	
Kapitola 17. Lidská práva v sociálním zabezpečení	191
17.1 K pojetí lidských práv	191
17.2 Geneze základních lidských práv	194
17.3 Internacionálizace lidských práv	196
Kapitola 18. Prameny práva sociálního zabezpečení	203
18.1 Subjektivní právo na sociální zabezpečení	203
18.2 Právní předpisy o sociálním zabezpečení	203
18.3 Mezinárodní prameny práva sociálního zabezpečení	205
18.4 Působnost práva sociálního zabezpečení	209
18.5 Výklad práva sociálního zabezpečení	212

Kapitola 19. Právní poměry v sociálním zabezpečení	213
19.1 Obecně o právních poměrech v sociálním zabezpečení	213
19.2 Geneze	213
19.3 Právní základ	216
19.4 Formy realizace	218
19.5 Prvky právních poměrů	219
19.6 Právní poměry z hlediska zabezpečených osob	220
19.7 Věcný rozsah	222
19.8 Vznik, změny a skončení právních poměrů sociálního zabezpečení	223
19.9 Klasifikace právních poměrů sociálního zabezpečení	225
19.10 Nové pojetí	226

PŘÍLOHA: PŘEHLED SOUČASNÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY

1. Nemocenské pojištění	227
2. Důchodové zabezpečení	237
3. Sociální péče	243
4. Státní dávky	246
5. Organizace, řízení a provádění sociálního zabezpečení	248
6. Zaměstnanost	250
7. Financování sociálního zabezpečení a zaměstnanosti	252
8. Zdravotní péče a zdravotní pojištění	253